



CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3841/03.06.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.36/1991 privind societățile agricole și alte
forme de asociere în agricultură și a Legii cooperăției
agricole nr.566/2004 (b306/14.05.2026)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură și a Legii cooperăției agricole nr.566/2004 (b306/14.05.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 3.06.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- propunerea legislativă este incompletă, insuficient corelată și vulnerabilă juridic, fiind necesare amendamente substanțiale pentru a evita conflicte între Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură,

Legea cooperăției agricole nr.566/2004, legislația fiscală, regimul registrului comerțului, drepturile membrilor și drepturile terților.

- **I. propunerea legislativă este oportună, dar procedura propusă este incompletă.**

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, permite deja proprietarilor de terenuri agricole să exploateze terenurile în forme asociative, inclusiv prin constituirea unor societăți agricole cu personalitate juridică, iar societatea agricolă este definită ca entitate de tip privat, cu capital variabil și număr nelimitat de asociați, având ca obiect exploatarea agricolă, valorificarea produselor și realizarea de investiții de interes agricol.

În prezent, aceeași lege reglementează transformarea societăților agricole în forme societare prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, cu reguli privind transferul drepturilor și obligațiilor, proiectul de transformare, raportul de evaluare, înmatricularea la registrul comerțului și protecția asociațiilor.

Propunerea legislativă vine să extindă această posibilitate și către cooperativa agricolă, formă de organizare reglementată de Legea cooperăției agricole nr. 566/2004. Această direcție este justificată, deoarece cooperativa agricolă este definită ca o asociație autonomă de persoane fizice și/sau juridice, persoană juridică de drept privat, constituită pe baza consimțământului liber exprimat al părților, în scopul promovării intereselor membrilor cooperatori și al stimulării asocierii producătorilor agricoli.

Problema majoră este că propunerea legislativă nu creează o procedură completă de transformare, ci doar enunță principiul transformării. Or, o transformare juridică fără lichidare, cu transmitere universală de patrimoniu, implică efecte asupra membrilor, creditorilor, contractelor, terenurilor, subvențiilor, autorizațiilor, obligațiilor fiscale și evidențelor publice. Aceste efecte nu pot fi lăsate aproape integral la nivelul unor norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului;

- **II. Corelarea cu Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură: risc de paralelism între art. 41–45 și noile art. 77¹–77⁶.**

Propunerea legislativă modifică art. 41 alin. (1) din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, introducând posibilitatea transformării societăților agricole fie în societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, fie în

cooperative agricole reglementate de Legea cooperăției agricole nr. 566/2004. Această modificare este corectă ca principiu.

Totuși, propunerea legislativă nu corelează suficient această nouă soluție cu articolele deja existente în Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură privind transformarea. În forma actuală a legii, art. 41–45 reglementează transformarea societății agricole în societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, inclusiv procedura prin judecătorie și comunicarea către oficiul registrului comerțului.

În schimb, noile articole propuse, art. 77¹–77⁶, prevăd că înregistrarea transformării în cooperativă agricolă se face la Oficiul Registrului Comerțului competent, iar procedura urmează să fie stabilită prin norme metodologice. Această soluție creează o problemă serioasă: societățile agricole sunt evidențiate potrivit Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură în registrul societăților agricole ținut de judecătorie, iar simpla înmatriculare a cooperativei la registrul comerțului nu rezolvă automat radierea societății agricole din registrul judecătoriei.

De aceea, propunerea legislativă trebuie completată expres cu o procedură de tip „dublă publicitate juridică”: hotărârea de transformare trebuie verificată și înscrisă în registrul societăților agricole de la judecătorie, iar apoi comunicată oficiului registrului comerțului pentru înmatricularea cooperativei agricole rezultate. În lipsa acestei corelări, pot coexista formal două entități: societatea agricolă veche, neradiată, și cooperativa agricolă nouă, înmatriculată;

- **III. Corelarea cu Legea cooperăției agricole nr. 566/2004: transformarea nu poate eluda condițiile de constituire a cooperativei agricole.**

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că o cooperativă agricolă se constituie și funcționează cu un număr minim de 5 persoane, are capital social format din părți sociale de valoare egală și se organizează pe baza unui act constitutiv și a unui statut.

Prin urmare, propunerea legislativă trebuie să prevadă expres că transformarea societății agricole în cooperativă agricolă nu înlătură obligația respectării condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea cooperăției agricole nr. 566/2004. Cooperativa rezultată trebuie să aibă act constitutiv, statut, membri cooperatori, capital social, părți sociale, organe de conducere, obiect de activitate, tip și grad de cooperativă, precum și toate celelalte elemente cerute de lege.

Forma propunerii legislative este prea sumară. Ea spune că societatea agricolă se poate transforma în cooperativă și că hotărârea trebuie să cuprindă anumite elemente, dar nu precizează că, odată cu hotărârea de transformare, trebuie aprobate actul constitutiv și statutul cooperativei agricole rezultate.

Această omisiune este gravă, deoarece Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 definește cooperativa nu doar ca efect patrimonial, ci ca formă asociativă bazată pe principii cooperatiste: asociere voluntară, control democratic al membrilor, participare economică, autonomie, educare și cooperare între cooperative.

Prin urmare, transformarea nu poate fi o simplă conversie administrativă. Ea trebuie să fie o operațiune juridică prin care asociații societății agricole devin membri cooperatori, în condițiile Legii cooperăției agricole nr. 566/2004;

- **IV. Problema consimțământului membrilor: nu toți asociații pot fi transformați automat în membri cooperatori.**

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 se întemeiază pe principiul asocierii voluntare și deschise. Cooperativa agricolă este o entitate constituită pe baza consimțământului liber exprimat al membrilor.

Propunerea legislativă prevede că membrii care nu sunt de acord cu transformarea se pot retrage și au dreptul la contravaloarea părților sociale. Această soluție este necesară, dar insuficientă. Trebuie clarificat dacă membrii care nu formulează opoziție devin automat membri cooperatori sau dacă trebuie să semneze o declarație expresă de aderare la actul constitutiv și statutul cooperativei.

Recomandăm introducerea unei formule clare: *„Asociații societății agricole care votează pentru transformare sau care nu își exercită dreptul de retragere în termenul prevăzut de lege dobândesc calitatea de membri cooperatori ai cooperativei agricole rezultate, cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 și prin aderarea la actul constitutiv și statutul cooperativei.”* Considerăm că această soluție protejează principiul consimțământului liber și evită transformarea forțată a unor asociații în membri ai unei cooperative.

- **V. Problema terenurilor agricole: proiectul este incomplet și riscant.**

Aceasta este una dintre cele mai importante vulnerabilități ale proiectului. Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, prevede că terenurile agricole se aduc în societatea agricolă numai în folosință, asociații păstrându-și dreptul de proprietate asupra acestora.

Prin urmare, transformarea societății agricole în cooperativă agricolă nu poate produce, direct sau indirect, transferul dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole ale membrilor. Cel mult, cooperativa rezultată poate prelua folosința terenurilor, dar numai în temeiul unor acte juridice valabile și cu acordul expres al proprietarilor.

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 permite cooperativei agricole, în anumite condiții, să primească drept de folosință asupra bunurilor membrilor cooperatori, în baza acordului scris dat de aceștia și conform statutului cooperativei.

Așadar, propunerea legislativă trebuie completată în mod obligatoriu cu o dispoziție privind regimul terenurilor. Formula actuală, potrivit căreia patrimoniul se transmite universal, poate crea interpretarea greșită că și drepturile de folosință asupra terenurilor se transferă automat, fără acordul proprietarilor. Această interpretare ar fi periculoasă juridic.

Recomandăm, prin urmare, reformularea textului, astfel: *„Transformarea societății agricole în cooperativă agricolă nu aduce atingere dreptului de proprietate al asociaților asupra terenurilor agricole aduse numai în folosința societății agricole. Drepturile de folosință asupra terenurilor, clădirilor, utilajelor sau altor bunuri aparținând membrilor continuă în favoarea cooperativei agricole rezultate numai în baza acordului scris al titularilor, exprimat potrivit actului constitutiv și statutului cooperativei, cu respectarea legislației aplicabile.”;*

- **VI. Problema creditorilor și a terților: lipsește dreptul de opoziție.**

Transformarea fără lichidare, cu transmiterea universală a patrimoniului, poate afecta creditorii societății agricole. Aceștia trebuie să știe cine este noul debitor, care este patrimoniul transmis, dacă se modifică garanțiile, dacă se schimbă structura juridică și dacă există riscuri privind recuperarea creanțelor. Propunerea legislativă nu prevede nicio procedură de publicitate și niciun drept de opoziție pentru creditorii. Aceasta este o lacună majoră.

Apreciem, prin urmare, că trebuie introdusă o dispoziție potrivit căreia hotărârea de transformare se publică sau se comunică într-o formă opozabilă terților, iar creditorii pot formula opoziție într-un termen determinat, fără ca opoziția să blocheze automat transformarea, dar permițând instanței să dispună garanții sau măsuri de protecție.

Recomandăm următoarea formulare: *„Hotărârea de transformare se publică, în condițiile stabilite de lege, în vederea asigurării opozabilității față de terți.*

Creditorii societății agricole ale căror creanțe sunt anterioare publicării hotărârii pot formula opoziție în termen de 30 de zile de la data publicării, dacă dovedesc că transformarea le poate afecta drepturile. Introducerea opoziției nu suspendă de drept transformarea, instanța putând dispune, după caz, constituirea de garanții corespunzătoare.”;

- **VII. Problema subvențiilor, autorizațiilor și avizelor: nu pot fi menținute automat în toate situațiile.**

Propunerea legislativă prevede că autorizațiile, avizele și subvențiile se mențin „în condițiile legii”. Formula este prudentă, dar insuficientă. În materie de subvenții agricole, fonduri europene, finanțări APIA (Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură) sau AFIR (Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale), autorizații sanitar-veterinare, fitosanitare, de mediu ori alte aprobări administrative, drepturile nu pot fi considerate întotdeauna transmisibile automat. Unele drepturi sunt legate de beneficiar, de eligibilitate, de suprafețe, de exploatații, de angajamente asumate, de condiții de finanțare și de obligații de notificare către autoritatea competentă.

Prin urmare, propunerea legislativă trebuie să evite ideea unei succesiuni automate absolute în materie de subvenții și autorizații și recomandăm următorul text: *„Autorizațiile, avizele, acordurile, licențele, subvențiile, drepturile de plată și finanțările aflate în derulare se mențin în beneficiul cooperativei agricole rezultate numai în măsura în care actele normative speciale permit continuarea acestora, cu notificarea autorităților competente și cu respectarea condițiilor de eligibilitate, autorizare și finanțare aplicabile.”*

Această formulare este mai sigură, deoarece protejează proiectul împotriva criticii că ar acorda prin lege generală o transmitere automată a unor drepturi administrative sau financiare care sunt guvernate de reglementări speciale;

- **VIII. Problema fiscală: formula „nu constituie transfer impozabil” este prea largă.**

Art. II din proiect introduce în Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 un nou art. 10² alin. (2), potrivit căruia cooperativa agricolă rezultată este succesoarea de drept a entității transformate, iar operațiunea de transformare nu constituie transfer impozabil în sensul legislației fiscale. Această formulare este utilă ca intenție, dar riscantă din punct de vedere juridic. Regimul fiscal nu poate fi modificat sau derogat printr-o formulă generală introdusă în Legea cooperăției agricole, fără corelare expresă cu Codul fiscal și Codul de procedură fiscală.

Dacă se dorește o neutralitate fiscală reală a operațiunii, trebuie indicat exact ce se întâmplă cu impozitul pe profit, impozitul pe venit, TVA, impozitele locale, obligațiile declarative, pierderile fiscale, amortizarea, activele, pasivele și eventualele facilități fiscale.

Recomandăm reformularea astfel: *„Transformarea societății agricole în cooperativă agricolă nu constituie transfer impozabil în măsura și în condițiile prevăzute de Codul fiscal. Cooperativa agricolă rezultată preia drepturile și obligațiile fiscale ale societății agricole transformate, potrivit Codului de procedură fiscală și legislației fiscale aplicabile.”*

Dacă inițiatorul dorește o derogare fiscală propriu-zisă, aceasta trebuie introdusă expres și în Codul fiscal, nu doar în Legea cooperăției agricole nr. 566/2004;

- **IX. Problema normelor metodologice: proiectul delegă excesiv către Guvern.**

Art. 77⁶ propus prevede că procedura de înregistrare, documentația necesară și etapele operațiunii se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului. Această soluție este parțial acceptabilă, dar nu poate acoperi elementele esențiale ale operațiunii. Prin lege trebuie stabilite cel puțin următoarele aspecte: cine inițiază proiectul de transformare, ce documente se pun la dispoziția membrilor, termenul de convocare, majoritatea necesară, dreptul de retragere, evaluarea părților sociale, tratamentul terenurilor, protecția creditorilor, publicitatea, radierea vechii entități și înmatricularea cooperativei. Normele metodologice pot detalia formularele, circuitul documentelor, comunicarea între judecătoria și registrul comerțului, evidențele contabile și pașii administrativi, dar nu pot crea drepturi, obligații și garanții esențiale care lipsesc din lege.

- recomandăm ca propunerea legislativă să fie completată printr-o procedură detaliată, clară și predictibilă de transformare a societăților agricole în cooperative agricole, cu respectarea Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, a Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, a legislației fiscale, a regulilor privind registrul comerțului, a drepturilor membrilor și a drepturilor creditorilor.
- de asemenea, recomandăm completarea propunerii legislative cu următoarele elemente:
 1. Clarificarea raportului dintre art. 41–45 și noile art. 77¹–77⁶, pentru a se stabili că transformarea în cooperativă agricolă urmează o procedură specială, dar corelată cu registrul societăților agricole și cu registrul comerțului.

2. Introducerea obligației de aprobare a actului constitutiv și statutului cooperativei agricole rezultate, concomitent cu hotărârea de transformare.
 3. Reglementarea expresă a dobândirii calității de membru cooperador, cu respectarea principiului asocierii voluntare și a dreptului de retragere.
 4. Reglementarea regimului terenurilor agricole, cu mențiunea expresă că dreptul de proprietate rămâne la membri, iar drepturile de folosință continuă numai pe baza acordului scris.
 5. Introducerea unei proceduri de publicitate și opoziție pentru creditori, pentru protecția terților afectați de transformare.
 6. Reformularea clauzei privind subvențiile și autorizațiile, în sensul menținerii acestora numai dacă legislația specială permite și autoritățile competente confirmă continuitatea eligibilității.
 7. Corelarea clauzei fiscale cu Codul fiscal și Codul de procedură fiscală, pentru a evita o derogare fiscală vagă și potențial inaplicabilă.
 8. Limitarea normelor metodologice la aspecte administrative, nu la elemente esențiale ale transformării;
- ca și concluzie, propunerea legislativă, deși urmărește clarificarea și facilitarea transformării societăților agricole în cooperative agricole, nu oferă suficiente garanții privind protecția intereselor tuturor membrilor și terților implicați, existând riscul unor dezechilibre juridice și economice în procesul de tranziție. De asemenea, reglementarea propusă poate genera dificultăți administrative și fiscale, iar mecanismele de succesiune și transmitere universală a patrimoniului nu sunt suficient de detaliate pentru a preveni eventuale litigii sau blocaje. În plus, lipsa unor studii de impact și a unei analize detaliate privind implicațiile bugetare și fiscale poate conduce la efecte negative asupra stabilității sectorului agricol și a competitivității acestuia;
 - având în vedere rolul important al Oficiului Național al Registrului Comerțului, considerăm necesară consultarea acestuia pentru a transmite procedura de transformare, înregistrare și preluare a patrimoniului societăților agricole de la judecătorii în cooperative agricole la Oficiul Registrului Comerțului și pentru a prelua în conținutul proiectului normativ aspectele necesare, ținând cont de faptul că prin normele metodologice nu se poate exceda textului legii.

Președinte,
Sterică FUDULEA